

५३८

प्रपञ्चसारसारसङ्ग्रहे

अथ विद्याप्रदमन्त्रप्रसङ्गात् विद्याप्रदविद्यागोपालमन्त्रोपि लिख्यते --

श्रीनारदऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । श्रीकृष्णो देवता । मन्त्रेण व्यस्तेन
समस्तेन वा पञ्चाङ्गानि ॥

ध्यानम् --

दिव्योद्याने विवस्वत्प्रतिममणिमये मण्डपे योगपीठे
मध्ये यस्सर्ववेदान्तमयसुरतरोस्सन्निपण्णो मुकुन्दः ।
वेदैः कल्पद्रूपै * शिखरिशतसमालम्बिकोशैश्वतुर्भिः
न्यायैस्तर्कैः पुराणैस्मृतिभिरभिवृत्तस्तादृशैश्वामराद्यैः ॥

दद्याद्विभ्रत्कराञ्जैरिदरसुरलीपुष्पवाणेक्षुचापान्
अक्षस्रकूर्णकुम्भौ स्मरललितत्रपुर्दिव्यभूषाङ्गरागः ।
व्याख्यां वाचे वितन्वन् स्फुटरुचिरपदां वेणुना विश्वमात्रे
शब्दब्रह्मोद्भवेन श्रियमरुणरुचिर्वल्लवीवल्लभो नः ॥

कृष्ण कृष्ण महाकृष्ण सर्वज्ञ त्वं प्रसीद मे ।
स्मारमण विश्वेश विद्यामाशु प्रयच्छ मे ॥

इति मन्त्रः ॥ लक्षं जपेत् ॥

* शिवरितशतमालम्बि इति ग ट पाठः

अथ विद्यागोपालप्रसङ्गात् क्रमदीपिकोक्तविद्याप्रदगोपालकमन्त्रोपि लिख्यते
श्रीनारद ऋषिः । गायत्री छन्दः । श्रीकृष्णो देवता । ऐं ह्रीं कृष्णाय
हृत् । ह्रीं गोविन्दाय शिरः । श्रीं गोपीजन शिखा । बल्लभाय कवचम् ।
स्वाहा सौः अक्षम् ॥ ध्यानम्—

वामोर्ध्वहस्ते दधतं विद्यासर्वस्वपुस्तकम् ।
अक्षमालां च दक्षोर्ध्वे स्फाटिकीं मातृकामयीम् ॥

शब्दब्रह्ममयीं वेणुमधःपाणिद्वयेरितम् ।
गायन्तं पीतवसनं श्यामळं कोमलच्छविम् ॥

बर्हिर्वर्हकृतोत्तंसं सर्वज्ञं सर्ववेदिभिः ।
उपासितं मुनिगणैरुपतिष्ठेद्भरिं सदा ॥

ध्यात्वैवं प्रमदावेपविलासं भुवनेश्वरम् ।
चतुर्लक्षं जपेन्मन्त्रममुं मन्त्री सुसंयतः ॥

ऐं ह्रीं कृष्णाय ह्रीं गोविन्दाय श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहा सौः ॥
इति मन्त्रः द्वाविंशत्यक्षरः । विद्याफलप्रधानोयं मन्त्रः । चतुर्लक्षजपः ।
त्रिमधुरसिक्तैः पलाशकुसुमैः दशांशं जुहुयात् पुरश्चरणार्थम् । विंशत्यक्षरी-
विधानोक्तवत्पूजा । अस्य मन्त्रस्य फलमाह—

योस्मिन्निष्णातधीर्मन्त्री वर्तते वक्त्रगह्वरात् ।
गद्यपद्यमयी वाणी तस्य गङ्गाप्रवाहवत् ॥

सर्ववेदेषु शास्त्रेषु सङ्गीतेषु च पण्डितः ।
संवितीं परमां लब्ध्वा चान्ते भूयात्परं पदम् ॥

अथ गोपालसामान्यात् सन्तानगोपालमन्त्रोपि लिख्यते—